

Tytuł naukowy: profesor doktor habilitowany

Stanowisko: profesor zwyczajny w Katedrze Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej

Funkcje: kierownik Katedry Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej

Zainteresowania naukowe:

- historyczne i współczesne problemy polskiego języka religijnego
- język i styl polskich przekładów biblijnych
- frazeologia ze szczególnym uwzględnieniem frazeologii pochodzenia biblijnego
- zagadnienia stylizacji biblijnej
- semantyka i aksjologia językoznawcza
- leksykologia

Udział w organizacjach naukowych:

- Komitet Językoznawstwa PAN (członek)
- Komisja Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Slawistów (członek)
- Zespół Języka Religijnego Rady Języka Polskiego (wiceprzewodniczący)
- Sekcja Frazeologiczna PAN (członek)
- Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych (członek)
- Komisja Językoznawstwa PAN Oddział w Krakowie (członek)
- Polskie Towarzystwo Językoznawcze (członek)
- Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego (członek Zarządu Głównego)

Udział w komitetach redakcyjnych czasopism i serii wydawniczych:

- *Studia Linguistica. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis* (redaktor naczelny)
- *Dialog z Tradycją. Język. Komunikacja. Kultura* (przewodniczący Rady Naukowej serii)
- *Forum Lingwistyczne* – czasopismo naukowe Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego (członek Rady Naukowej)

Wybrane publikacje:

I. Monografie:

1. *Pojęcia wartościujące w polskich przekładach Psalterza*, Wydawnictwo „Universitas”, Kraków 1993, ss. 153.
2. *Frazeologia biblijna w języku polskim*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2001, ss. 343; wydanie drugie, Łask 2009, ss. 343.
3. *Tradycyjne biblizmy a nowe polskie przekłady Pisma Świętego (ujęcie filologiczno-normatywne)*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2009, ss. 383.

II. Współredakcje prac zbiorowych:

1. *Z kołędą przez wieki. Kolędy w Polsce i w krajach słowiańskich*, pod red. T. Budrewicza, S. Koziary, J. Okonia, Wydawnictwo „Biblos”, Tarnów 1996.
2. *Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie*, zesz. 192, Prace Językoznawcze IX, pod red. T. Szymańskiego, E. Klisiewicza, S. Koziary, Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków 1997.
3. *Od Biblii Wujka do współczesnego języka religijnego. Z okazji 400-lecia wydania Biblii ks. Jakuba Wujka*, pod red. ks. Z. Adamka i S. Koziary, Wydawnictwo „Biblos”, Tarnów 1999.
4. *„Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” III*, pod red. T. Szymańskiego, E. Stachurskiego, S. Koziary, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008, ss. 381.
5. *Polszczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*, t. I–II, pod redakcją S. Koziary i W. Przyczyny, Wydawnictwo „Biblos”, Tarnów 2009, ss. 335 (t. I); ss. 331 (t. II).
6. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Logopaedica IV. Język – kultura – edukacja*, pod red. L. Bednarczuka, S. Koziary, H. Pawłowskiej-Jaroń, E. Stachurskiego, Kraków 2011.
7. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica VI*, redakcja tomu: S. Koziara, E. Młynarczyk, B. Skowronek, Kraków 2011.
8. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica VII*, redakcja tomu: S. Koziara, E. Młynarczyk, B. Skowronek, Kraków 2012.

III. Artykuły:

1. *Współczesne tłumaczenia Psalterza w świetle biblijnej tradycji przekładowej w języku polskim*, [w:] *Dawność kulturowa w literaturach słowiańskich drugiej połowy XX wieku*,

- Materiały konferencji naukowej, Opole 19–20 X 1993 r., pod red. M. Kaczmarka, Opole 1993, s. 5.
2. *Status i funkcja form adresatywnych w języku współczesnych kazań*, [w:] *Fenomen kazania*, pod red. o. W. Przyczyny, Kraków 1994, s. 136–145.
 3. *O Psalterzu z roku 1594 w przekładzie ks. Jakuba Wujka – uwagi jubileuszowe*, „*Język Polski*”, LXXIV (1994), zesz. 3, s. 161–168.
 4. *Wokół współczesnych problemów komunikacji międzyludzkiej i języka religijnego*, [w:] *Teologia – kultura – współczesność*, Materiały z sympozjum w Instytucie Teologicznym w Tarnowie, 9 IV 1994, pod red. ks. Z. Adamka, Tarnów 1995, s. 63–75.
 5. *Rodzime brzmienia Dawidowej Muzy. Z dziejów obecności Psalterza w języku polskim*, „*Znak*” 1995, nr 12, s. 93–108.
 6. *Świat zwierzęcy w kołędach*, [w:] *Z kołędą przez wieki. Kołеды w Polsce i w krajach słowiańskich*, pod red. T. Budrewicza, S. Koziary, J. Okonia, Tarnów 1996, s. 233–245.
 7. *Symbolika zwierzęca we frazeologii i przysłowiach języka polskiego*, „*Ojczyzna–Polszczyzna*” 1996, nr 3, s. 55–61.
 8. *O frazeologizmach w polskich przekładach biblijnych. Od Biblii Wujka do Biblii Tysiąclecia*, „*Język Polski*” LXXVII (1997), zesz. 2–3, s. 89–96.
 9. *„Widzieć źdźbło w oku brata...” Szkic z dziejów polskiego słownictwa i semantyki biblijnej*, „*Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie*”, zesz. 192, Prace Językoznawcze IX, Kraków 1997, s. 125–131.
 10. *Z zagadnień współczesnego przekładu biblijnego – uwagi językoznawcze*, [w:] *Z problemów przekładu i stosunków międzyjęzykowych*, pod red. T. Żeberek i T. Boruckiego, Kraków 1998, s. 117–122.
 11. *O szyku zaimkowej przydawki dzierżawczej w polskich przekładach Psalterza (na przykładzie psalmu Miserere)*, „*Język Polski*” LXXVIII (1998), zesz. 1–2, s. 62–69.
 12. *„Miłować” i jego synonimy w polskich przekładach Psalterza*, „*Prace Filologiczne*”, t. XLIII (1998), s. 265–271 (tom dedykowany Prof. Jadwidze Puzyninie).
 13. *Uwagi o języku nowszych polskich przekładów Ewangelii*. Materiały 21. konferencji językoznawczej zorganizowanej w Trzcince k. Jasła w dniach 27–29 maja 1998 roku, pod red. B. Grzeszczuk, Rzeszów, 1999, s. 105–112.
 14. *Nazwy polskich Biblii*, [w:] *Od Biblii Wujka do współczesnego języka religijnego. Z okazji 400-lecia wydania Biblii ks. Jakuba Wujka*, pod red. ks. Z. Adamka i S. Koziary, Tarnów 1999, s. 50–64.
 15. *Polszczyzna biblijna – między tradycją a wyzwaniem współczesności*, [w:] *Inspiracje chrześcijańskie w kulturze Europy*. Materiały z konferencji 11–14 maja 1999 r., pod red. E. Woźniak, Łódź 2000, s. 185–199.
 16. *Frazeologizmy biblijne z nazwami zwierząt w języku polskim*, „*Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*”, *Studia Linguistica*” I (2001), Folia 6, s. 155–164.
 17. *Losy frazeologizmów biblijnych z nazwami ptaków w języku polskim*, [w:] *Z problemów przekładu i stosunków międzyjęzykowych*, t. II, pod red. T. Żeberek i T. Boruckiego, Kraków 2002, s. 191–203.
 18. *Rola Biblii gdańskiej w kształtowaniu stylowej odrębności polszczyzny biblijnej*, „*Myśl Protestantcka*” 3–4/2002, s. 69–80.
 19. *O niektórych wyznacznikach normy w zasobach polskiej frazeologii pochodzenia biblijnego*, [w:] *Autorytety i normy*, pod red. D. Kowalskiej, Łódź 2003, s. 243–252.
 20. *Biblia Wujka w języku i kulturze polskiej*, „*Konspekt*”, Pismo Akademii Pedagogicznej w Krakowie, nr 14/15(2003), s. 129–133.
 21. *O frazeologii biblijnej nie zawsze biblijnego pochodzenia*, [w:] *Studia nad polszczyzną współczesną i historyczną*, pod red. J. Liberka, Poznań 2004, s. 159–166.
 22. *Leksem „piękny” jako komponent struktury tekstu biblijnego*, [w:] *Piękno materialne. Piękno duchowe*, pod red. A. Tomeckiej-Mirek, Łódź 2004, s. 271–280.
 23. *O frazeologii biblijnej w języku polskim (uwagi na marginesie szerszego ujęcia monograficznego)*, [w:] *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*, t. XII, pod red. Z. Krążyńskiej i Z. Zagórskiego, Poznań 2004, s. 85–99.

24. *Od skrzyni do skarbnicy tradycji. Uwagi o biblizmie „arka przymierza”*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis”, Folia 19, Studia Linguistica II (2004), s. 181–189.
25. *Ekumeniczny przekład Nowego Testamentu (2001) w świetle tradycji polszczyzny biblijnej (zagadnienia wybrane)*, [w:] *Język religijny dawniej i dziś*, pod red. S. Mikołajczaka i ks. T. Węclawskiego, Poznań 2005, s. 282–292.
26. *Zachowania rytualne odbite w polskich formułach pochodzenia biblijnego*, [w:] *Rytuał. Język – religia*, pod red. R. Zarębskiego, Łódź 2005, s. 255–267.
27. *Uwagi w sprawie źródeł oraz selekcji zasobu polskich frazeologizmów biblijnych*, [w:] *Problemy frazeologii europejskiej VII*, red. nauk. A. M. Lewicki, Lublin 2005, s. 39–49.
28. *Polska frazeologia biblijna – stan i perspektywy opisu*, „LingVaria”, nr 1(2006), s. 73–80.
29. *Biblia pierwszego czy ostatniego kontaktu?*, „Tygodnik Powszechny” 2005, nr 48, s. 11 (polemika z tekstem ks. A. Draguły, *Biblia pierwszego kontaktu*, „Tygodnik Powszechny” 2005, nr 47, s. 11).
30. *Bibliistyki i filologii spotkania w Słowie*, [w:] Zielonogórskie Seminaria Polonistyczne, pod red. S. Borawskiego i M. Hawrysz, Zielona Góra 2006, s. 173–185.
31. *„Kur zapiał” – od biblizmu do eufemizmu*, [w:] *Opuscula Linguistica Georgio Treder Dedicata*, pod redakcją E. Brezy, Z. i A. Liców, Gdańsk 2007, s. 212–216.
32. *TWARDY jako komponent utrwalonych połączeń wyrazowych w języku polskim*, [w:] *Amoenitates vel lepores philologiae*, pod red. R. Laskowskiego i R. Mazurkiewicza, Kraków 2007, s. 533–539.
33. *Obrazy świata biblijnego utrwalone w polskiej frazeologii (wprowadzenie do opisu)*, [w:] *Frazeologia a językowe obrazy świata przelomu wieków*, red. naukowa W. Chlebda, Opole 2007, s. 183–190.
34. *„Gorzkie żale” – w poszukiwaniu współczesnej szaty językowej pieśni*, [w:] *Perły muzyki kościelnej: chorał gregoriański i Gorzkie żale. Studia „Pro Musica Sacra”*, t. IV, red. naukowa ks. R. Tyrała, ks. W. Kałamarz CM, Kraków 2007, s. 127–144.
35. *Wokół semantyki i genezy frazeologizmu „od stóp do głów”*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” III, pod red. T. Szymańskiego, E. Stachurskiego, S. Koziary, Kraków 2008, s. 177–182.
36. *Profesor Tadeusz Milewski jako badacz języka religijnego w Polsce*, [w:] *Językoznawstwo historyczne i typologiczne. W 100-lecie urodzin Profesora Tadeusza Milewskiego*, „Rozprawy Wydziału Filologicznego PAU”, t. LXXVI, red. L. Bednarczuk, W. Smoczyński, M. Wojtyła-Świerzowska, Kraków 2008, s. 143–149.
37. *„Pilnować, strzec jak żrenicy oka, jak oka w głowie”. Losy zwrotu na tle pokrewnych konstrukcji frazeologicznych*, „Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” IV, pod red. M. Karamańskiej, E. Młynarczyk, E. Stachurskiego, Kraków 2008, s. 285–291.
38. *Uwagi o frazeologii pochodzenia biblijnego w języku polskim*, [w:] *Chrestomatia teolingwistyki*, red. Cz. Łapicz, A. Gadomski, Symferopol (Ukraina) 2008, s. 153–166.
39. *Polszczyzna biblijna w poszukiwaniu wzorca stylowego. Doświadczenia i współczesność*, [w:] *Polszczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*, t. I, pod redakcją S. Koziary i W. Przyczyny, Tarnów 2009, s. 19–33.
40. *O biblizmach w języku polskim – uwagi faktograficzne*, [w:] *Faktografia w badaniach historycznych*, pod red. K. Kleszczowej i J. Gwioździk, Katowice 2009, s. 133–139.
41. *W trosce o język polskich przekładów biblijnych*, [w:] *Człowiek, słowo, świat*, redakcja naukowa J. Chojak, T. Korpysz, K. Waszakowa, Warszawa 2010, s. 82–88.
42. *Biblizmy frazeologiczne w zasobach współczesnej polszczyzny*, [w:] *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Teoria. Zagadnienia ogólne*, pod red. S. Bąby, K. Skińskiego i M. Szczyszka, Poznań 2010, s. 99–119.
43. *Imiona chrześne dzieci nieślubnych w perspektywie historyczno-kulturowej (na materiale z terenu Małopolski)*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” V, pod red. K. Kowalik, M. Mączyńskiego, Kraków 2010, s. 144–153 (współautor: E. Rudnicka-Fira).

44. *Qvo vadis, polszczyzno biblijna? Współczesne przekłady Biblii na język polski w oczach językoznawcy*, [w:] *Radość Słowa. Przekład i interpretacja Biblii*, red. ks. R. Pindel, E. Wieczorek, Kraków 2011, s. 11–28.
45. *Modlitwa Pańska (Mt 6, 9–13). Tekst tradycyjny a współczesne przekłady biblijne na język polski*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” VI, redakcja tomu: S. Koziara, E. Młynarczyk, B. Skowronek, Kraków 2011, s. 66–81.
46. *Tradycyjna frazeologia biblijna a nowe przekłady Pisma Świętego w języku polskim (na przykładzie tłumaczeń Ewangelii św. Mateusza)*, [w:] *Problemy Frazeologii Europejskiej IX*, red. A. M. Lewicki, Lublin 2012, s. 9–22.
47. *Współczesne przekład Pisma Świętego na język polski wobec tradycji polszczyzny biblijnej*, [w:] *Теолінгвістика*, red. A. Gadomski, K. Konczarewicz, Belgrad 2012, s. 411–419.
48. *Paremie pochodzenia biblijnego w języku polskim – stan, problemy, perspektywy badań (prolegomena)*, [w:] *Parémie národů slovanských VI*, red. L. Mrověcová, Ostrava 2012, s. 95–104.
49. *Mieć miedziane/wytarte czoło – pochodzenie i losy frazeologizmu na tle pokrewnych konstrukcji w języku polskim*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica VIII”, red. K. Kowalik, M. Mączyński, M. Olma, Kraków 2013, s. 176–183.
50. *Rola Biblii Jakuba Wujka w dziejach kultury polskiej*, [w:] *Biblia Jakuba Wujka w życiu i kulturze narodu polskiego*, red. R. Słowiński, Poznań 2013, s. 41–64.
51. *Glosa filologiczna do polskich tłumaczeń biblijnej sceny zwiastowania (Łk 1, 34)*, [w:] *Cum reverentia, gratia, amicitia...*, pod red. J. Migdał i A. Piotrowskiej-Wojaczyk, Poznań 2013, s. 111–118.
52. *Українська та польська фразеологія біблійного походження. Стан лексикографічних праць*, „Науковий Вісник Чернівецького Університету. Випуск 678. Романо-слов'янський дискурс”, 2013, s. 11–14 (współautor: Marina Borowik).
53. *Funkcje przekładów biblijnych – spojrzenie językoznawcy*, [w:] *Funkcje wypowiedzi religijnych*, pod red. R. Przybylskiej i W. Przyczyny, Tarnów 2014, s. 69–81.
54. *O niektórych problemach polszczyzny biblijnej z dialektologią w tle*, [w:] *Język w środowisku wiejskim*, t. II, *Gwara – społeczeństwo – kultura*, red. E. Rudnicka-Fira, M. Błasiak-Tytuła, Kraków 2014, s. 43–55.

Organizacja konferencji i sympozjów naukowych:

1. *Kolędy w Polsce i w krajach słowiańskich – geneza, rozwój, stan obecny*, Kraków 1995 (współorganizator).
2. *Od Biblii Wujka do współczesnego języka religijnego*, Tarnów 1998 (współorganizator).
3. *Polshczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*. Gródek nad Dunajcem 2006 (współorganizator).
4. *Dialog z tradycją (język – kultura – media)*, Kraków 2010 (współorganizator).

Tematyka seminariów licencjackich i magisterskich:

- charakterystyka wybranych płaszczyzn stylistycznych polskich przekładów biblijnych
- stylizacja biblijna w języku wybranych poetów i pisarzy
- topika biblijna i jej odbicie w języku polskim
- odwołania religijne we współczesnych tekstach reklamowych i publicystycznych
- frazeologia biblijna w obrębie różnych odmian stylowych polszczyzny (publicystyka, reklama)
- frazeologia i paremiologia określonych warstw tematycznych języka polskiego
- stylistyka i retoryka wybranych odmian współczesnej polszczyzny
- leksyka wartościująca, neologizmy i wyrazy modne we współczesnej polszczyźnie

Kontakt: stan@up.krakow.pl